

EBA/GL/2015/03

29.07.2015

Retningslinjer

for udløsningsmekanismer for tidlig indgriben i henhold til artikel 27, stk. 4, i direktiv 2014/59/EU

Indhold

EBA's retningslinjer for udløsningsmekanismer for anvendelsen af foranstaltninger til tidlig indgriben	3
1. Efterlevels- og indberetningsforpligtelser	3
Status for disse retningslinjer	3
Indberetningskrav	3
2. Genstand, anvendelsesområde og definitioner	4
Genstand	4
Definitioner	4
Adressater	5
3. Udløsningsmekanismer for anvendelsen af foranstaltninger til tidlig indgriben	5
3.1 Udløsningsmekanismer baseret på resultaterne af SREP	6
3.2 Overvågning af nøgletalsindikatorer under SREP	7
3.3 Væsentlige begivenheder	8
4. Gennemførelse	10

EBA's retningslinjer for udløsningsmekanismer for anvendelsen af foranstaltninger til tidlig indgriben

1. Efterlevelsels- og indberetningsforpligtelser

Status for disse retningslinjer

1. Dette dokument indeholder retningslinjer, der er udstedt i henhold til artikel 16 i forordning (EU) nr. 1093/2010¹. I henhold til artikel 16, stk. 3, i forordning (EU) nr. 1093/2010 skal de kompetente myndigheder og finansielle institutioner bestræbe sig på at efterleve disse retningslinjer bedst muligt.
2. Retningslinjerne afspejler EBA's syn på passende tilsynspraksis inden for det europæiske finanstilsynssystem eller på, hvordan EU-retten bør anvendes inden for et bestemt område. De kompetente myndigheder, som er omhandlet i artikel 4, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1093/2010, og som er omfattet af retningslinjerne, bør efterleve disse ved i fornødent omfang at indarbejde dem i deres praksis (f.eks. ved at ændre deres retlige rammer eller deres tilsynsprocesser), også hvor retningslinjerne primært er rettet mod institutioner.

Indberetningskrav

3. I henhold til artikel 16, stk. 3, i forordning (EU) nr. 1093/2010 skal de kompetente myndigheder senest den 29.09.2015 underrette EBA om, hvorvidt de efterlever eller agter at efterleve disse retningslinjer, eller begrunde en eventuel manglende efterlevelse. Hvis EBA ikke er blevet underrettet inden denne dato, anser EBA de kompetente myndigheder for ikke at efterleve retningslinjerne. Underretninger fremsendes ved hjælp af det skema, der er tilgængeligt på EBA's websted, til compliance@eba.europa.eu med referencen "EBA/GL/2015/03". Underretninger fremsendes af personer med behørig beføjelse til at indberette efterlevelse på vegne af deres kompetente myndigheder. Enhver ændring af status med hensyn til efterlevelse skal også meddeles EBA.
4. Underretninger offentliggøres på EBA's websted i henhold til artikel 16, stk. 3.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1093/2010 af 24. november 2010 om oprettelse af en europæisk tilsynsmyndighed (Den Europæiske Banktilsynsmyndighed), om ændring af afgørelse nr. 716/2009/EF og om ophævelse af Kommissionens afgørelse 2009/78/EF (EUT L 331 af 15.12.2010, s. 12).

2. Genstand, anvendelsesområde og definitioner

Genstand

1. I henhold til artikel 27, stk. 1, i direktiv 2014/59/EU skal de kompetente myndigheder i situationer, hvor et institut overtræder eller kan forventes i nær fremtid at overtræde kravene i forordning (EU) nr. 575/2013, direktiv 2013/36/EU, afsnit II i direktiv 2014/65/EU eller en af artiklerne 3-7, 14-17 samt 24, 25 og 26 i forordning (EU) nr. 600/2014, herunder nationale retsakter om gennemførelse af direktiv 2013/36/EU, eller de tekniske standarder, der er udviklet af EBA i overensstemmelse med den relevante bestemmelse i forordning (EU) nr. 575/2013 eller direktiv 2013/36/EU og godkendt af Kommissionen, uden at det berører de i artikel 104 i direktiv 2013/36/EU anførte tilsynsbeføjelser, mindst råde over det sæt af foranstaltninger til tidlig indgriben, der er anført i artikel 27, stk. 1, i direktiv 2014/59/EU I henhold til artikel 27, stk. 4, i direktiv 2014/59/EU fremmer disse retningslinjer konsekvent anvendelse af udløsningsmekanismen i forbindelse med beslutningen om brug af sådanne foranstaltninger til tidlig indgriben.
2. For at skabe øget konvergens i tilsynspraksis i forbindelse med brugen af sådanne udløsningsmekanismer præciserer retningslinjerne ligeledes de krav, som kompetente myndigheder bør følge, når de fastsætter tærskler for finansielle faktorer og risikofaktorer, der rutinemæssigt overvåges under den i SREP-retningslinjerne beskrevne tilsyns- og vurderingsproces ("SREP"), samt de procedurer, der skal følges i tilfælde af overtrædelser af disse tærskler.
3. Retningslinjerne beskæftiger sig ikke med samspillet mellem de kompetente myndigheder og afviklingsmyndighederne i forbindelse med overtrædelser af udløsningsmekanismerne, der allerede er beskrevet i artikel 27, stk. 2, i direktiv 2014/59/EU.
4. Vurderingen af, hvorvidt et institut "overtræder eller kan forventes i nær fremtid at overtræde" kravene i forordning (EU) nr. 575/2013 eller direktiv 2013/36/EU, gennemføres af de kompetente myndigheder ud fra en helhedsvurdering, bl.a. ved hjælp af SREP som beskrevet i artikel 97 i direktiv 2013/36/EU og yderligere præciseret i SREP-retningslinjerne.

Definitioner

5. Følgende definitioner gælder i relation til disse retningslinjer:
 - a. Ved "betingelser for tidlig indgriben" forstås en situation, hvor et institut overtræder eller kan forventes i nær fremtid at overtræde kravene i forordning (EU) nr. 575/2013, direktiv 2013/36/EU, afsnit II i direktiv 2014/65/EU eller en af artiklerne 3-7, 14-17 samt 24, 25 og 26 i forordning (EU) nr. 600/2014, eller i relevant EU- eller national gennemførelseslovgivning.

- b. Ved "foranstaltninger til tidlig indgriben" forstås de foranstaltninger til tidlig indgriben, der er fastsat i artikel 27, stk. 1, i direktiv 2014/59/EU.
- c. Ved "SREP" forstås den tilsyns- og vurderingsproces, der er defineret i artikel 97 i direktiv 2013/36/EU og yderligere præciseret i SREP-retningslinjerne.
- d. Ved "SREP-retningslinjer" forstås EBA's retningslinjer for fælles procedurer og metoder for SREP, der er udviklet i medfør af bestemmelserne i artikel 107, stk. 3, i direktiv 2013/36/EU².
- e. "Samlet SREP-vurdering", som defineret i SREP-retningslinjerne, er den ajourførte vurdering af et instituts generelle levedygtighed baseret på en vurdering af SREP-elementerne.
- f. "Samlet SREP-score", som defineret i SREP-retningslinjerne, er den numeriske indikator for den generelle risiko for instituttets levedygtighed baseret på den overordnede SREP-vurdering.
- g. "SREP-element" som defineret i SREP-retningslinjerne er et af følgende elementer i SREP-metoden: forretningsmodelanalyse, vurdering af intern ledelse og risikokontrol på institutniveau, vurdering af kapitalrisici, SREP-kapitalvurdering, vurdering af likviditets- og fundingrisici, samt SREP-likviditetsvurdering.

Adressater

- 6. Retningslinjerne er rettet til de kompetente myndigheder, som defineret i artikel 4, stk. 2, litra i), i forordning (EU) nr. 1093/2010.

3. Udløsningsmekanismer for anvendelsen af foranstaltninger til tidlig indgriben

- 7. Retningslinjerne identificerer følgende udløsningsmekanismer for de kompetente myndigheders beslutning om, hvorvidt der skal anvendes foranstaltninger til tidlig indgriben:
 - a. Den samlede SREP-score og forud definerede kombinationer af den samlede SREP-score og scorer for de individuelle SREP-elementer
 - b. væsentlige ændringer eller uregelmæssigheder, der identificeres i forbindelse med overvågningen af finansielle og ikke-finansielle nøgletalsindikatorer under SREP, der viser, at betingelserne for tidlig indgriben er opfyldt

² EBA/GL/2014/13 af 19. december 2014

- c. væsentlige begivenheder, der tyder på, at betingelserne for tidlig indgriben er opfyldt.
8. Et brud på de udløsningsmekanismer, der er identificeret i disse retningslinjer, bør foranledige de kompetente myndigheder (a) til at undersøge situationen nærmere, såfremt årsagen til bruddet endnu ikke er kendt, og (b) under hensyntagen til situationens hastende karakter og rækkevidden af bruddet i lyset af instituttets generelle situation, således at de kan træffe beslutning om, hvorvidt der skal anvendes foranstaltninger til tidlig indgriben.
9. Brud på udløsningsmekanismerne, resultater af yderligere undersøgelser og beslutninger om anvendelsen af foranstaltninger til tidlig indgriben, herunder årsagerne til ikke at gennemføre en foranstaltning, bør klart dokumenteres af de kompetente myndigheder.
10. Ved brud på udløsningsmekanismerne bør den kompetente myndighed, når den træffer en beslutning om at anvende en foranstaltning til tidlig indgriben, vælge den eller de foranstaltning(er) til tidlig indgriben, der er mest hensigtsmæssig, således at der kan gribes ind i et omfang, der står i rimeligt forhold til de særlige omstændigheder. Den kompetente myndighed bør i denne forbindelse tage højde for genopretningsforanstaltninger eller foranstaltninger specificeret i den genopretningsplan, som instituttet har gennemført eller har besluttet at gennemføre i den nærmeste fremtid.
11. Når kompetente myndigheder tildeler et institut en samlet SREP-score på "4", bør de overveje at indsamle oplysninger med henblik på en værdiansættelse af instituttets aktiver og passiver, jf. artikel 27, stk. 1, litra h), i direktiv 2014/59/EU.

3.1 Udløsningsmekanismer baseret på resultaterne af SREP

12. Resultaterne af den samlede SREP-vurdering og specifikke forud definerede kombinationer af resultaterne af den samlede SREP-vurdering og vurdering af individuelle SREP-elementer, som defineret i SREP-retningslinjerne, bør betragtes som udløsningsmekanismer.
13. Den kompetente myndighed bør uden unødigt forsinkelse træffe beslutning om, hvorvidt der skal anvendes foranstaltninger til tidlig indgriben, såfremt den som et resultat af SREP tildeler et institut en samlet score på "4" i overensstemmelse med de i SREP-retningslinjerne fastlagte metoder.
14. Desuden bør den kompetente myndighed under visse omstændigheder ligeledes overveje en vurdering af individuelle SREP-elementer, der resulterer i en score på "4". Sådanne omstændigheder kan opstå, når der ikke er nogen høj risiko forbundet med et instituts levedygtighed, og den samlede score er "3", men hvor scoren af de SREP-elementer, der dækker de i artikel 27, stk. 1, i direktiv 2014/59/EU nævnte specifikke områder, indikerer, at et institut kan opfylde betingelserne for hurtig indgriben, hvilket resulterer i en score på "4", der tildeles de tilsvarende SREP-elementer.

15. Den kompetente myndighed bør især beslutte, om der skal anvendes foranstaltninger til tidlig indgriben, når resultaterne af SREP, der er gennemført i overensstemmelse med SREP-retningslinjerne, resulterer i følgende kombinationer af en samlet SREP-score på "3", og på "4" for individuelle SREP-elementer:
- a. den generelle SREP-score er "3", og bedømmelsen for intern styring og risikokontrol i instituttet er "4"
 - b. den samlede SREP-score er "3", og bedømmelsen for forretningsmodel og strategi er "4"
 - c. den samlede SREP-score er "3", og bedømmelsen for kapitalgrundlag er "4", eller
 - d. den samlede SREP-score er "3", og bedømmelsen for likviditetsgrundlag er "4".
16. Ved beslutningen om, hvorvidt der skal anvendes foranstaltninger til tidlig indgriben baseret på ovennævnte SREP-scoring og ved valget af den mest hensigtsmæssige foranstaltning, bør de kompetente myndigheder forholde sig til de specifikke svagheder, der er blevet identificeret og specificeret i den beskrivende del af den samlede SREP-vurdering eller vurdering af et særligt SREP-element.

3.2 Overvågning af nøgletalsindikatorer under SREP

17. Ifølge den i SREP-retningslinjerne beskrevne SREP-proces udfører de kompetente myndigheder en løbende overvågning af finansielle og ikke-finansielle nøgletalsindikatorer for alle institutter. I forbindelse med denne overvågning skal de kompetente myndigheder identificere indikatorer og fastsætte tærskler, der er relevante for de specifikke forhold, der gør sig gældende for de enkelte institutter eller grupper af institutter med fælles karakteristika (peer-groups).
18. Ved identifikation af tærskler for de indikatorer, der vedrører tilsynskrav, som fastsat i forordning (EU) nr. 575/2013, bør de kompetente myndigheder overveje både minimumskrav og yderligere krav, dvs. krav om en minimumsegenkapital som specificeret i artikel 92 i forordning (EU) nr. 575/2013 samt yderligere kapitalgrundlagskrav anvendt i overensstemmelse med artikel 104, stk. 1, litra a), i direktiv 2013/36/EU uden hensyntagen til eventuelle bufferkrav fastsat i kapitel 4 i afsnit VII i direktiv 2013/36/EU; eller krav om minimumslikviditet som specificeret i del 6 i forordning (EU) 575/2013 og Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 2015/61³, samt yderligere likviditetskrav anvendt i medfør af artikel 105 i direktiv 2013/36/EU.
19. Når kompetente myndigheder, med det formål at overvåge nøgletalsindikatorer, fastsætter tærskler for indikatorer for kapitalgrundlagskrav, der ligger 1,5 procentpoints over et instituts egenkapitalkrav (valgfrit), jf. artikel 27, stk. 1, i direktiv 2014/59/EU, eller andre tærskler, bør de overveje både kapitalgrundlagskrav som specificeret i artikel 92 i forordning (EU)

³ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 2015/61 af 10. oktober 2014, EUT L11 af 17.1.2015, s.1

nr. 575/2013, og yderligere kapitalgrundlagskrav, der fastsættes i overensstemmelse med artikel 104, stk. 1, litra a), i direktiv 2013/36/EU som specificeret i SREP-retningslinjerne, uden hensyntagen til eventuelle bufferkrav, der fastsættes i kapitel 4 i afsnit VII i direktiv 2013/36/EU.

20. Identifikation af væsentlige ændringer eller uregelmæssigheder i indikatorer, herunder brud på tærskelværdier, bør af de kompetente myndigheder betragtes som en anledning til yderligere undersøgelse, og de bør i givet fald revidere vurderingen af det relevante SREP-element i lyset af de nye oplysninger. Specifikt bør den kompetente myndighed:

- 1) fastlægge årsagen og foretage en vurdering af væsentligheden af den potentielle tilsynsmæssige virkning på et institut og i hvis relevant gå i dialog med instituttet
- 2) dokumentere årsagen/årsagerne til og resultaterne af vurderingen (for at sikre at SREP-procedurer følges af alle den kompetente myndigheds medarbejdere og holde styr på resultaterne af tidligere undersøgelser), og
- 3) hvis relevant gennemgå risikovurderingen og SREP-scoren i lyset af eventuelle væsentlige resultater i henhold til kravene i SREP-retningslinjerne.

21. Når et instituts finansielle stilling og risikobillede samt SREP-score for et specifikt element forværres betydeligt og påvirker en af udløsningsmekanismerne baseret på kombinationen af den samlede SREP-score og scorerne for individuelle SREP-elementer (dvs. de betingelser, der er beskrevet i stk. 14-15, er opfyldt), bør de kompetente myndigheder træffe beslutning om, hvorvidt der skal anvendes foranstaltninger til tidlig indgriben.

22. Med forbehold for stk. 21 kan væsentlige ændringer eller uregelmæssigheder i indikatorer under visse omstændigheder anvendes direkte som udløsningsmekanismer for en beslutning om anvendelsen af foranstaltninger til tidlig indgriben. Afhængigt af væsentligheden af ændringer eller uregelmæssigheder i indikatorer, af deres årsager og væsentlighed af den potentielle tilsynsmæssige virkning på instituttet, og forudsat at instituttet opfylder betingelserne for tidlig indgriben, kan den kompetente myndighed af tidsmæssige årsager beslutte at anvende foranstaltninger til tidlig indgriben straks efter fastlæggelsen af årsagen og den samlede virkning uden at skulle opdatere vurderingen af det respektive SREP-element. Vurderingen af det respektive SREP-element og samlede SREP-vurdering bør ikke desto mindre efterfølgende opdateres uden unødigt forsinkelse.

3.3 Væsentlige begivenheder

23. Visse begivenheder kan have en betydelig virkning på et instituts finansielle forhold og kan bringe det i en situation, hvor betingelser for tidlig indgriben opfyldes relativt hurtigt.

24. Generelt bør sådanne begivenheder udløse yderligere undersøgelser af et berørt område. Af eksempler på væsentlige begivenheder, der kan sætte et institut i en situation, hvor betingelser for tidlig indgriben er opfyldt, kan især nævnes:

- a. større begivenheder, hvor der opstår operationel risiko (f.eks. handel uden bemyndigelse, svindel, naturkatastrofer, alvorlige it-problemer, væsentlige bøder pålagt institutterne af de offentlige myndigheder)
- b. betydelig forværring i størrelsen af nedskrivningsegnete passiver og egenkapital, som et institut besidder med det formål at opfylde minimumskravene til kapitalgrundlaget og de nedskrivningsegnete passiver (MREL)
- c. tegn på behovet for at gennemgå kvaliteten af aktiver og/eller gennemføre uafhængig værdiansættelse af specifikke porteføljer/aktiver, f.eks.:
 - i. resultater af vurderingen af SREP-elementer, som tyder på, at aktiver kan være lavere end passiver
 - ii. henvisning til supplerende oplysninger⁴, som findes i en ekstern revisors påtegning af instituttets regnskab, og hvori der gives udtryk for væsentlig usikkerhed
 - iii. ugunstige omstændigheder, der opstår mellem regnskabsårets afslutning og datoen hvor regnskabet er godkendt til offentliggørelse, og som dokumenterer forhold opstået efter regnskabsperioden, og derfor ikke kræver nogen korrektion af regnskabet (ikke-regulerende begivenheder); instituttet bør for hver væsentlig kategori af ikke-regulerende begivenheder offentliggøre begivenhedens art og anslå dens finansielle virkning, eller fremkomme med en udtalelse om, at et sådant skøn ikke kan foretages)
 - iv. vedvarende og væsentlige justeringer af instituttets regnskab som følge af fejl i værdiansættelsen af aktiver/passiver og hyppige ændringer i regnskabsprincipperne.
- d. betydelig funding outflow, herunder detailkunders indskud, bl.a. som følge af skade af instituttets omdømme
- e. uventet tab af ledende medarbejdere eller nøglemedarbejdere, der ikke er blevet erstattet

⁴ En henvisning til supplerende oplysninger er en henvisning i, eller afsnit af, en ekstern revisors påtegning af regnskabet, som tilføjes for at henlede brugerens opmærksomhed på et forhold, der er tilstrækkeligt belyst eller offentliggjort i regnskabet, men som er af en sådan betydning, at det er afgørende for brugernes forståelse af regnskabet (f.eks. oplysninger om usikkerhed i forbindelse med det fremtidige resultat af et ekstraordinært søgsmål eller regulerende indgreb; en større katastrofe, der har haft, eller fortsætter med at have, en betydelig virkning for enhedens finansielle situation). Henvisningen til supplerende oplysninger kvalificerer ikke revisorens konklusion; den betyder derfor ikke, at regnskabet ikke giver et retvisende billede af den finansielle stilling.

- f. et eller flere medlemmer af ledelsesorganet overholder ikke kravene til at blive eller forblive medlem af ledelsesorganet i direktiv 2013/36/EU
 - g. væsentlige nedjusteringer af eksterne kreditoplysningsbureauers kreditvurdering, der potentielt fører til funding outflow, manglende evne til at forny finansieringen eller aktiveringen af kontraktlige klausuler om eksterne kreditvurderinger.
25. Når den kompetente myndighed bliver opmærksom på forekomsten af en væsentlig begivenhed, bør den identificere årsagen hertil, vurdere dens potentielle tilsynsmæssige konsekvenser for instituttet, og hvis relevant gå i dialog med instituttet, samt dokumentere sin vurdering.
26. Den kompetente myndighed bør opdatere risikovurderingen og scoren for det respektive SREP-element i lyset af eventuelle væsentlige resultater i henhold til kravene i SREP-retningslinjerne. Når den samlede SREP-score eller kombination af den samlede SREP-score og scorene for SREP-elementer som følge af resultatet af den opdaterede analyse forringer og påvirker en af de udløsningsmekanismer, der er baseret på resultaterne af SREP, når betingelserne i stk. 14-15 er opfyldt, bør de kompetente myndigheder træffe beslutning om behovet for at træffe foranstaltninger til tidlig indgriben.
27. Med forbehold for stk. 26 kan væsentlige begivenheder under visse omstændigheder anvendes direkte som udløsningsmekanismer for beslutningen om anvendelsen af foranstaltninger til tidlig indgriben. Især kan de kompetente myndigheder, afhængigt af omfanget af den væsentlige begivenhed og væsentligheden af den potentielle tilsynsmæssige virkning på instituttet, og forudsat at instituttet opfylder betingelserne for tidlig indgriben, af tidsmæssige årsager beslutte at anvende foranstaltninger til tidlig indgriben straks efter fastlæggelsen af årsagen og den samlede virkning uden at skulle opdatere vurderingen af det respektive SREP-element. Vurderingen af det respektive SREP-element og den samlede SREP-vurdering bør ikke desto mindre efterfølgende opdateres uden unødigt forsinkelse.
28. Det forhold, at en afviklingsmyndighed indleder en høringsproces med en kompetent myndighed, samtidig med at den konstaterer, om et institut "er nødlidende eller forventeligt nødlidende", bør af den kompetente myndighed anses som en væsentlig begivenhed, der udløser en vurdering af, hvorvidt der bør anvendes foranstaltninger til tidlig indgriben over for instituttet for at bevare eller genoprette dets rentabilitet og forhindre, at det bliver nødlidende. En sådan situation kan opstå, når afviklingsmyndigheden bemyndiges til at konstatere, at et institut er "nødlidende eller forventeligt nødlidende" i medfør af artikel 32 i direktiv 2014/59/EU.

4. Gennemførelse

29. Disse retningslinjer træder i kraft fra den 1. januar 2016.